

Provinciale Staten

Clustercode WL
Ons kenmerk DOC-00837487
Bijlage(n) RIVM gezondheidsverkenning Chemelot

Uw kenmerk -
Maastricht 19 december 2025
Verzonden

Onderwerp

Mededeling portefeuillehouder inzake RIVM gezondheidsverkenning Chemelot

Geachte Staten,

Met deze mededeling informeren wij u over de uitkomsten en aanbevelingen uit de RIVM verkenning naar de gezondheidseffecten van Chemelot. U treft het rapport van deze verkenning in bijlage aan.

Aanleiding

Op verzoek van uw Staten heeft ons College het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W) gevraagd de gezondheidseffecten van Chemelot op omwonenden en werknemers te onderzoeken. Het ministerie heeft het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) opdracht gegeven hiervoor een verkenning uit te voeren als onderdeel van de Actieagenda Industrie en Omwonenden. Daarmee werd een vervolg gegeven aan Gewijzigde motie 3015 Berghorst c.s. over onderzoek naar gezondheidseffecten van Chemelot¹.

Uitkomsten

Het RIVM onderzoekt welke gegevens beschikbaar en bruikbaar zijn om eventuele gezondheidsrisico's en -effecten door chemiecluster Chemelot² (hierna: Chemelot) te beoordelen. Op basis daarvan is een beeld geschetst van wat bekend is over de impact van Chemelot op de gezondheid van omwonenden. Er is onder andere gekeken naar uitstoot van stoffen naar lucht, water en bodem, naar hinder zoals geluid en geur, en naar gezondheidsgegevens in de regio. De verkenning is uitgevoerd op basis van bestaande onderzoeken, openbare bronnen en interviews met deskundigen.

Uit de verkenning blijkt dat de onderzochte milieufactoren van Chemelot voldoen aan de wettelijke eisen. De bijdrage van Chemelot aan de totale hoeveelheid fijnstof in de lucht is klein ten opzichte van de totale

¹ <https://limburg.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Item/ac43c9ac-9fd5-4cd2-9d88-3576d2ab56a6>

² Het RIVM definieert 'chemiecluster Chemelot' als volgt: het Chemelot terrein, aangeduid als Chemelot, en de naastgelegen bedrijven Cedo Recycling, Celanese Emulsion BV en Nouryon, Calderys en Renewi. Deze bedrijven vallen niet onder de koepelvergunning van Chemelot, maar liggen geografisch wel binnen het chemiecluster Chemelot

hoeveelheid fijnstof in de lucht, maar volgens het RIVM is die door de overschrijding van de advieswaarden van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) wel relevant. Ook voor stikstofoxiden geldt dat het grootste deel van de uitstoot afkomstig is van verkeer in de omgeving, maar met een relevante bijdrage van Chemelot. Voor bodem en water zijn geen directe gezondheidsrisico's gevonden, mits het grondwater uit grondwaterputten niet wordt gebruikt voor bijvoorbeeld beregening. Uit de gepubliceerde gegevens over gezondheid in de wijken rond Chemelot komt geen patroon naar voren dat erop wijst dat bepaalde ziekten structureel vaker voorkomen. Asbestkanker komt bij mannen in de omgeving vaker voor, maar er is door het RIVM geen direct verband met Chemelot vast te stellen op basis van de beschikbare gegevens. Wel maakt een aanzienlijk deel van de omwonenden zich zorgen over hun gezondheid of ervaren zij geluidshinder, geurhinder of slaapverstoring.

Het RIVM vraagt aandacht voor mogelijk verhoogde gezondheidsrisico's door blootstelling aan mengsels van stoffen in de lucht (cumulatie). Daarnaast kunnen er ook meerdere milieubelastende factoren tegelijkertijd aanwezig zijn, bijvoorbeeld blootstelling aan stoffen in de lucht en hinder zoals slaapverstoring. Het ministerie van I&W laat onderzoek doen naar cumulatie van stoffen omdat dit ook in andere gebieden speelt en de kennis daarover in ontwikkeling is. In het kader van het Uitvoeringsprogramma Industrie en Omwonenden wordt ook gekeken naar de invloed van verschillende milieubelastende invloeden van de industrie op de gezondheid. Het RIVM benoemt verder de blootstelling aan geluid door meerdere bronnen, waaronder Chemelot, als aandachtspunt voor de gezondheid. Het RIVM ziet ook aanleiding voor een uitbreiding van het gezondheidkundig onderzoek. Tot slot benadrukt het RIVM het belang om maatregelen te blijven nemen om het leefmilieu verder te verbeteren, zoals beleid om de uitstoot van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) te verminderen. Het Rijksinstituut beveelt aan om daarbij meer stoffen te gaan meten, ook op aanvullende locaties (woonkernen).

Vervolg

Het College vindt dat de RIVM-verkenning relevante inzichten biedt. Gelet op de uitkomst van de verkenning kan worden gesteld dat we op de goede weg zijn. Tegelijkertijd blijven inspanningen nodig om de leefomgeving gezonder te maken. Daarom werkt de Provincie Limburg als bevoegd gezag samen met onze partners, waaronder de gemeenten en de Omgevingsdienst Zuid-Limburg, aan een schoner en veiliger Limburg zoals we hebben afgesproken in het provinciaal beleidskader 'Nieuwe energie en een schoon leefmilieu'³ en het concretiserend milieubeleid⁴. Het gaat daarbij onder andere om uitvoering van het Schone Lucht Akkoord (SLA), versterking van vergunningverlening, toezicht en handhaving en extra toezicht op de uitvoering van het ZZS-beleid.

Het College onderschrijft het belang van vervolgonderzoek naar gecombineerde blootstellingen en blijft daaraan bijdragen, bijvoorbeeld door via de Omgevingsdienst Zuid-Limburg meetgegevens over de luchtkwaliteit beschikbaar te stellen aan het RIVM. We willen onze metingen verder verbeteren en willen bijdragen aan de versterking van de rol van de GGD⁵ bij omgevingsplannen door deel te nemen aan de landelijke pilots die het ministerie van I&W op deze thema's zal organiseren. Het College onderschrijft ook het belang van een goed overzicht van de belangrijkste geluidsbronnen. De invoering van nieuwe geluidsregels uit de Omgevingswet voor Chemelot biedt een passend moment om deze gegevens opnieuw te inventariseren, met inachtneming van de RIVM-aanbevelingen.

³ [Beleidskader 2024-2027 Nieuwe energie en een schoon leefmilieu, Provincie Limburg](#)

⁴ [Mededeling portefeuillehouder inzake modulaire aanpak Concretiserend Milieubeleid, brief gedeputeerde Van Caldenberg van 8-10-2024 \(GS DOC-00700043\)](#)

⁵ GGD: Gemeentelijke gezondheidsdienst

Over de aanbeveling van het RIVM om maatregelen te nemen bij overschrijding van de gezondheidkundige advieswaarden voor wegverkeersgeluid, merken wij op dat het niet realistisch is om deze waarden leidend te maken in de directe omgeving van één van Europa's grootste chemiecomplexen. Ook moet er aandacht zijn voor het behoud van voldoende milieugebruiksruimte voor de transitie naar een duurzame, circulaire site. De aanbeveling ondersteunt wel onze ambitie om te voorkomen dat de verduurzamingsopgave wordt afgewenteld op de omgeving. Gezien de bestaande geluidsbelasting zetten wij erop in dat de verduurzaming in ieder geval binnen de vergunde geluidsruimte van Chemelot wordt gerealiseerd. Het College ziet de aanbeveling van het RIVM ook als een oproep aan alle betrokken partners om gezondheids- en milieuaspecten een volwaardige plaats te blijven geven bij ontwikkelingen op en rond de Chemelot-site.

Dialogoog

De Provincie Limburg blijft graag in gesprek met omwonenden van Chemelot over de leefomgeving, onder meer door deel te nemen aan de door de gemeenten Sittard-Geleen en Stein en Chemelot georganiseerde omgevingsdialogen. Op 4 februari 2026 zal een omgevingsdialoog plaatsvinden om met omwonenden de uitkomsten van de RIVM gezondheidsverkenning te kunnen bespreken. Meer informatie hierover is te vinden op www.chemelot.nl/omgeving.

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

Marc van Caldenberg